Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 297.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon. miesięcznie złotych sześć.

ŚRODA 29 Grudnia 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi.
	6"	27 7. 91	−4, 2	1. 40	Pn. Wschodni słaby	Chmurno	
27	2	6, 61	−2 2	1 68	Wschodni ,,	Pochmurno	
	10	4. 91	5. 1	1 28	,, ,,	,,	

Ogłaszając Prenumeratę na następny Kwartał, Redakcya GAZETY KRAKOWSKIEJ *uprassa Szanownych Abonentów o wczesne zapisywanie się; po 6. Stycznia bowiem zgłaszający się mogliby niekompletne otrzymać exemplarze, gdyż taka tylko liczba odbijać się będzie, jaka się po dzień ten potrzebną być okaże. Prenumerować można we wszystkich Urzędach i na Stacyach Pocztowych. Prenumerata kwartalna Złr. 4 w Monecie Konwencyjnéj, czyli Złpol.* 16 *groszy* 24

Wiadomości krajowe.

— *Wiedeń* 19 *Grudnia.* —

Z Parmy nadeszła tu wiadomość, że stan zdrowia J. C. M. Xiężny Parmy tak dalece pogorszył się, iż nadzieja wyzdrowienia znika.

— *Udine* 29 *Listopada.* —

Przed kilku dniami przybył tu oddział z 220 ludzi pułku piechoty *Xiążę Hohenlohe* który w dolinie między Vipach i St. Veit od straszliwéj burzy napadnięty cudem tylko ratować się zdołał. Wozy bowiem transportowe wicher poprzewracał, a żołnierzy i oficerów w rowy powtrącał, tak że z największém wysileniem ciągle pasując się ze wzburzonym żywiołem, aby się do Vipach dostać, cały ten pochód, podzieliwszy się na gromady z 15 do 16 ludzi, mocno się jeden drugiego trzymać musiał, chcąc burzy opór stawić.

Wiadomości zagraniczne.

— *Od granic Szwajcarskich.* —

Na nadzwyczajném posiedzeniu sejmu związkowego z d. 18 grud. postanowiono w skutek odebranych wiadomości, wojska nie rozpuszczać, nie ulega bowiem wątpliwości, że po oddaleniu siły zbrojnéj z kantonów zajętych jest zamiarem stronnictwa zwyciężonego zrobić reakcyjne poruszenie a to celem podania nowego punktu oparcia zagranicznéj interwencyi.

Posłowie czterech wielkich mocarstw udali się teraz do Neuenburga

—*Paryż* 19 *Grudnia.* —

Journal des Débats oświadcza się dziś stanowczo za wyborem P. Sauzet na prezesa izby deputowanych i za usunięciem pana Leona de Malleville od vice-prezesostwa, dodając, że ministerstwo natychmiast poda się do dymissyi, jeżeli wybory te nie nastąpią według jego życzenia.

Co do reformy wyborów ministerstwo przygotowało już dwa wnioski do prawa na korzyść stronnictwa reformy. Między innemi ma być zaprojektowany osobny kredyt dla zaprowadzenia w Senegalu stopniowéj emancypacyi murzynów, ażeby z czasem zupełnie niewolnictwo téj rasy ludzi ustało.

Bank francuzki zaprowadza w Algierze osobny kantor dla swych czynności, co powszechnie uważają za pomyślny znak pod względem operacyi pieniężnych.

Constitutionnel jast tego zdania, że jeżeli się potwierdzi poddanie Abd el Kadera cesarzowi marokańskiemu, gabinet francuzki zasługuje na wielką naganę, iż sobie nie wyjednał wydanie emira Francyi która tylko tym sposobem może zabezpieczyć od przyszłych jego najazdów Algieryą dotąd ciągle wątpliwie posiadaną; Abd el Kader bowiem od ludu marokańskiego jako najznakomitszy marabut uważany ma we wszystkich klassach mieszkańców licznych stronników gotowych na każde skinienie jego sprawę wspierać tak przeciw francuzom jak i przeciw samemu cesarzowi,

którego władza w znacznéj części państwa jest widocznie wstrząśniona.

Akademia królewska wydziału lekarskiego przyznając nagrody za najlepsze rozprawy w zawodzie lekarskim napisane ogłasza zarazem inne naznaczając termin do 1 Marca 1849 r. Między ostatniemi jest nagroda 2,000 fr. za najlepszą rozprawę o cholerze, zdaje się, że ubiegający się o nagrodę w téj mierze, nie długo będą czekać na praktykę.

Ministeryalny *Conservateur* rozwodzi się z wielkiem zadowoleniem nad objaśnieniami niedawno w parlamencie angielskim danemi względem stosónków do Włoch i radzi rządowi angielskiemu, aby ducha rewolucyi w innych krajach ani wprost ani pośrednio nie wspierał.

Rossyjski emigrant Bockuni w skutek mów przy uroczystości Polaków d. 29 Listop. w sali Valentino mianych otrzymał rozkaz Paryż w 24 godz. a Francyą w jak najkrótszym czasie opuścić.

— *Londyn* 18 *Grudnia* —

Wczorajsze posiedzenie izby niższéj przeznaczono dalszym obradom nad emancypacyą żydów, wniosek utrzymał się większością 67 głosów. Lord John Russell oświadczył więc, iż za pozwoleniem izby wniesie bill który w przyszły poniedziałek ma być po raz pierwszy czytany, drugie zaś odczytanie naznaczył na d. 7 Lutego r. p. poczém odroczono posiedzenie.

W izbie wyższéj irlandzki bil przymusowy po raz trzeci odczytano.

Sun donosi że Don Miguel ciągle jeszcze bawi w Londynie, gdzie niebezpiecznie zachorował.

Upadłości domów handlowych pojawiają się jeszcze chociaż nieco rzadziéj jak w miesiącu Listopadzie.

Rząd zamyśla nałożyć podatek na fabrykacyą gazu, opłata od 1000 stóp kubicznych wynosić ma 2 szylingi, co uczyni rocznie przeszło 2 miliony fstr. tym sposobem ziściłoby się co żartem przepowiedziano, że w Anglii na ostatku i powietrze opodatkowaném będzie.

— *Bruxella* 20 *Grudnia.* —

Przy rozdawaniu nagród przemysłowych p. C. de Brouckere wychwalając postępy w krajowych wyborach płótna przyznał im pierwszeństwo nad francuzkiemi, jak tego najlepszym dowodem są sami kupcy francuzcy, którzy przekładają tak wełniane gładkie, jak i bawełniane i płócienne materye nad francuzkie, niżéj co do doskonałości od belgijskich a raczéj flandryjskich stojące.

— *Stockholm* 14 *Grudnia.* —

Stan zdrowia Berzeliusza nie czyni dotąd nadziei utrzymania go przy życiu.

Prowincya Bergen przedstawia okropny widok; blizko 4 miesięczny deszcz nieustanny zamienił tę krainę w jedno morze, rozmoknione góry rozwalają się i zasypują całe okolice, wielu ludzi utraciło życie, a nędza mieszkańców jest wielka i powszechna.

— *Rzym* 11 *Grudnia.* —

Kollegium Swięte postanowiło także przyczynić się do zupełnego uzbrojenia gwardyi narodowéj, w tym celu kardynałowie i inni prałaci zobowiązali się miesięcznemi ratami składki zbierać, t. j. po 30, 18 i 11 scudów na osobę, co przez rok trwać będzie.

Ojciec Swięty przeznaczył Mons. Ferrari na nadzwyczajnego posła do Sułtana, któremu kosztowne podarónki imieniem Jego Swiętobliwości złoży. Poselstwo to ma być świetne i liczne dla poparcia spraw kościoła chrześciańskiego u rządu tureckiego, z którym układy dopiéro zawiązać trzeba.

Smierć Silvaniego przerwała na krótki czas obrady zgromadzonéj reprezentacyi narodowéj któréj wielu członków zajmuje się obecnie ważnym wnioskiem do prawa o jawności posiedzeń nowéj rady stanu, w któréj upatrują rękojmię tak ze swéj jak i publiczności strony. Krok ten uczyniony nadałby pewną ważność postanowieniom a zgromadzeniu pewne zaufanie na którem mu dotąd zbywa.

JENA i AUERSTAEDT.

Z historyi Konsulatu i Cesarstwa.

(*przez Thiersa*).

(Ciąg dalszy.)

Ale téj myśli projektować on nie śmiał, jakkolwiek takim był jego zamiar. Ustępując ogólnemu zapałowi, ułożył plan wojny zaczepnéj. Xiążę Hohenlohe, zwykły jego współzawodnik, inny plan ułożył. Dla zajęcia pozycyi, w któréj stali, xiążę Brunświcki wyruszył z Magdeburga, xiążę Hohenlohe z Drezna, pierwszy szedł w górę rzeki Saali lewym a drugi w tęż stronę prawym brzegiem. W systemacie wojny zaczepnéj, jak to powiedzieliśmy, można było przejść jedną lub drugą stroną lasu turyngskiego, albo pójść w górę wyższéj części rzeki Saali i przebyć wąwozy łączące Saxonię z Frankonją, przed któremi zbierali się teraz francuzi; albo też rzucić się w przeciwną stronę, przebyć wyższą Hessyą, ruszyć przez Eisenach nad Fuldą, Schweinfurt i Wirtzburg. Xiążę Hohenlohe, chcąc odegrać główną rolę, radził pójść w górę wyższéj części Saali, zostawiając tam gdzie stał, korpus xięcia Brunświckiemu, przebyć wąwozy Frankonii, stanąć nad Menem, podejść Francuzów zaledwie zaczynających się zbierać, odeprzeć ich ku dolnemu Menowi przez Würtzburg Frankfurt, Moguncyę. Raz odpocząwszy odparcie xiążę Brunświcki byłby się z nim połączył jaką bądź drogą, by dokonać klęski Francuzów za pomocą całéj masy sił pruskich.

Xiążę Brunświcki uformował plan działania z strony przeciwnéj; chciał on ruszyć naprzód przez Eisenach, Fuldę, Schweinfurt, Wurtzburg to jest przez centralną drogę Niemiec, uderzyć nawet na Würtzburg i odciąć w ten sposób od Moguncyi wszystkich Francuzów stojących w Frankonii. Projekt ten był daleko lepszym kiedy bowiem xiążę Hohenlohe, myśląc wyjść nad górny Men spędził-

by Francuzów na dolny Men z Koburga na Würtzburg i starałby się dognać ich spędzając razem; xiąże Brunświcki przeciwnie, ruszając na Würtzburg byłby odciął Francuzów stojących nad wyższym Menem od stojących nad dolnym Menem, stanąłby pomiędzy Würtzburgiem, punktem centralnym ich działań, a Moguncyą, która była ich podstawą. Oprócz tego byłby działał z 140,000 ludzi i probował działać zaczepnie z masą sił, któréj użyć do zaczepnego działania potrzeba, gdy na nie się odważa. Ale jakiby bądź plan przedsięwzięto, aby powiódł się, należało by armia pruska równała się pod względem wartości armii francuzkiéj a przynajmniej zdolną była wytrzymać pierwsze uderzenie; powtóre, należało uprzedzić Napoleona i podejść go nimby skoncentrował swe siły w Würtzburgu. Xiąże Brunświcki zaś dał rozkazy na dzień 10 paździrnika, a Napoleon był w Würtzburgu na czele skoncentrowanych sił swoich w dniu 3 października gotów na wszelkie wypadki.

Gdy tak rozprawiano nad temi planami zaczepnemi, opartemi na fałszywéj zasadzie podejścia Francuzów dnia 10 października, gdy Napoleon już 3go był pośród swych wojsk skoncentrowanych; dowiedziano się o jego przybyciu do Wurtzburga i zaczęto przenikać jego zamiary. Pojęto wówczas, że źle obliczono jego czynność, porównywając ją z czynnością przeciwników, a xiąże Brunświcki, który, nie posiadając rzutu oka, energii i działalności wielkiego wodza jednak posiadał sąd wprawny, czuł żywo niebezpieczeństwo uderzenia na armię francuzką już zformowaną, z Napoleonem na czele. Zrzekł się więc zupełnie projektów zaczepnych, na które przystał jedynie z grzeczności i upierał się coraz mocniéj przy pozycyi odparcia za puszczą turyngską. Starał się dowieść wszystkim otaczającym go korzysci téj pozycyi, albowiem, powtarzał im ciągle, jeżeli Napoleon przejdzie Koenigshofen, Eisenach, Gotę, Erfurt, który to marsz wprowadziłby go do Niemiec przez wielki trakt centralny, możnaby uderzyć nań z boku, przy jego wyjściu z gór; jeżeli zaś przeciwnie pójdzie wąwozami Frankonii, nad górną Saalą, zajmowano bieg téj rzeki i czekano nań bezpiecznie za jéj spadzistemi brzegami. Inne powody, których xiąże Brunświcki nie objawiał, mówiły w nim za tą pozycyą. W gruncie rzeczy naganiał on wojnę i z radością dostrzegł środek wstrzymania jéj. Według raportu szpiegów, Napoleon kazał wykonywać wielkie roboty fortyfikacyjne w okolicy Schweinfurte, na drodze z Würtzburga do Koenigshofen i Eisenach. W istocie, Napoleon dla oszukania prusaków kazał wykonywać roboty fortyfikacyjne w rozmaitych kierunkach a mianowicie w kierunku Schweinfurt Koenigshofen, Hilburgshausen, Eisenach. Xiąże Brunświcki z tego wnioskował, że Napoleon nie myśli ruszyć wielkim traktem centralnym z Frankfurtu do Weimaru, ale chse zająć pozycyę odporną w Würtzburgu. Rozmowy z panem de Duchesini nie mało się też przyczyniły do utwierdzenia go w tem przekonaniu. Ten ambasador, który tak nieszczęśliwie rozdrażnił swój gabinet dwoma miesiącami wprzód, łącząc teraz wiele prawdy z mnóstwem fałszu, dowodził, że Napoleon w gruncie rzeczy nie pragnie wojny, że wprawdzie dość lekko traktował Prusy, ale że nie miał przeciw nim żadnego projektu najścia, że być bardzo może, iż przybył do Würtzburga by tam za dobremi wałami czekać na ostateczną odpowiedź króla Fryderyka Wilhelma.

Bokolwiek zapóźno objawił on tę prawdę, która w téj chwili prawdą już być przestała. W istocie, jeżeli Napoleon, opuszczając Paryż nie miał wielkiéj ochoty do wojny i radby skończył z Prusami za pośrednictwem kilku objaśnień przyjacielskich; w téj chwili, gdy już stał na czele armii, gdy miecz swój na pół dobył z pochwy, postanowił obnażyć go zupełnie i działać z zwykłą sobie prędkością. Zajęcie pozycyi odpornéj w Würtzburgu było zupełnie przeciwnem jego charakterowi. Ale xiąże Brunświcki z tego fałszywego przypuszczanego projektu Napoleona i z raportów pana de Lucchesini, wnosił z tajną radością w sercu że możnaby uniknąć wojny, szczególniéj stojąc za puszczą turyngską i stawiając spotkaniu się obu armii tę zawadę. (d. c. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA
Od dnia 27 do dnia 28 Grudnia.

Straszewski Franciszek ob., Komar Witt ob. z Galicyi; Pruski Władysław, z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Fox Roman ob., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 26,525. D D P

Kundmachung.

Für die k. k. Salinen zu Wieliczka und Bochnia, dann für das k. k. Schwefelwerk zu Swoszowice sind für das Militär-Jahr 1848. nachstehende Naturalien, Materialien und Requisiten erforderlich; als

A. für Wieliczka.

4,400. Koretz Haber,
44. Schober Heu,
1,000. Zentner Stroh,
3,050. Stein podolischer Hanf,
2,200. „ Scheiben-Unschlitt,
30. Stück kieferne Stämme Mittelmaß 7° lang, am Dünnende 8—9" stark,
440. „ tannene Stämme Großmaß 7° lang, am Dünnende 9—10" stark,
20. „ tannene Stämme Mittelmaß 7° lang am Dünnende 8—9" stark,
1,600. „ tannene Stämme 5° land, am Dünnende 3—4" stark,
100. „ buchene Knittel 1½° lang, 2—2½" am untern Ende stark,
160. „ buchene Stangen 3° lang, 5 am untern Ende stark,
800. Quart geläutertes Ripsöhl,
3. Stück eichene Klötze, 2° lang. 24 am Dünnende,
800. „ Haueisenstiele,
600.000. „ buchene Fäßerkeilchen,

60. „ Pferdebürsten,
30. „ Pferdestriegel,
13. Stein Unschlittkerzen,
80. Garnez Wagenschmier,
180. Schock halbe $3\frac{1}{2}$" lange Brettnägel,
900. „ ganze 5" „ „
5,500. „ $3\frac{1}{4}$ lange Schindelnägel,
160,000. Stück Sperrzwecken,
300. Koretz buchene Holzkohlen,
10. Stück Eichenstämme $1\frac{3}{4}$ ⁰ lang, am Dünnende 9" stark,
550. „ unbeschlagene Schaufeln,
100. „ beschlagene Schaufeln,
220. „ kleine Vorhängschlößer und
40. „ Bergtröge.

B. für Bochnia.

750. Stein Scheiben-Unschlitt,
120. Stück kieferne Stämme Großmaß 7⁰ lang, am Dünnende 9—10" stark,
150. „ kieferne Stämme Mittelmaß 7⁰ lang, am Dünnende 8—9" stark.
140. „ kieferne Stämme Kleinmaß 7⁰ lang, am Dünnende 7—8" stark,
40. „ tannene Stämme Großmaß 7⁰ lang, am Dünnende 9—10" stark,
100. „ tannene Stämme Mittelmaß 7⁰ lang, am Dünnende 8—9" stark,
90. „ tannene Stämme Kleinmaß 7⁰ lang, am Dünnende 7—8" stark,
40 Stück Eichenstämme 4⁰ lang, am Dickende 6—7" stark,
50. „ Weißbuchenstämme 4⁰ lang, am Dickende 6—7" stark,
50. „ Birkenstämme 4⁰ lang, am Dickende 6—7⁰ stark,
530. „ Kastenhölzer 3⁰ lang, am Dickende 4—5" stark,
1,450. Koretz Haber,
16. Schober Heu, und
250. Centner Stroh.

C. für Szwoszowice.

1,300. Garnetz nicht geläutertes Ripsöhl,
50. Klafter kiefernes Brennholz.
200. Schock ganze stärkere $4\frac{1}{2}$" lange Brettnägel.
150. „ ganze schwächere 3" lange Brettnägel.
800. „ halbe flache 3" lange Brettnägel.
500. „ starke Schiebelnägel $3\frac{1}{2}$" lang,
150,000. Stück runde Reifnägel $1\frac{1}{2}$" lang,
50 „ kieferne Stämme Großmaß 7⁰ lang, am Dünnende 10" stark,
200. „ kieferne Stämme Mittelmaß 7⁰ lang, am Dünnende 8" stark,
200. „ kieferne Stämme Kleinmaß 7⁰ lang, am Dünnende 6 stark,
200. „ Sparren, 7 Klafter lang, am Dünnende 5" stark,
50. „ tannene Stämme Großmaß 6⁰ lang, am Dünnende 10" stark,
200. Stück tannene Stämme Mittelmaß 6⁰ lang, am Dünnende 8" stark,
100. „ tannene Stämme Kleinmaß 6⁰ lang, am Dünnende 7" stark,
100. „ tannene Sparren. 5 Klafter lang, am Dünnende 5" stark,
100. „ tannene Sparren. 5 Klafter lang, am Dünnende 4" stark,
200. „ tannene Sparren. 8 Klafter lang, am Dünnende 5" stark,
3. Stück gerade, möglichst astfreie Eichenstämme 3⁰ lang, am Dünnende 12" stark,
800. Schock Faßtaufele 36" lang, 3—4" breit,
800. „ Faßreifen 78" „ $\frac{3}{4}$ „
120. Stück buchene Bergtröge 26" lang, 12' breit, 5" tief
120. „ Erzeinwurftröge 78" lang, 9" breit, 4" tief,
4,000. „ Marktbretter $1\frac{1}{2}$⁰ lang, 12 breit, $\frac{1}{2}$ dick, und
300. „ Feuerstangen 2⁰ lang, unten $2\frac{1}{2}$". oben $1\frac{1}{2}$ dick.

Lieferungslustige werden hievon mit dem verständiget, daß sie hierauf versiegelte, schriftliche und von Außem mit den Worten: „Material-Lieferungs-Anboth" bezeichnete Offerte, welche mit dem zur Sicherstellung des Antrags erforderlichen 10% Reugelde im Baren oder mit Kassequittungen über die ausdrücklich zu diesem Zwecke bei einem k. k. östreichischen Amte erlegte Kaution zu versehen sind, in der k. k. Salinen Administrations-Kanzlei zu Wieliczka bis zum achtzehnten Jänner 1848 um Zwölf Uhr Mittags bei dem Herrn Amtsregistrator, wo auch während der gewöhnlichen Amtsstunden die Bedingungen einzusehen sind, abgeben können. Auf nachträgliche Anbothe wird keine Rücksicht genommen. Die eingelegten Vadien werden von den bezüglichen Erstehern als Kautionen bis zur klaglosen Beendung der Lieferung zurückbehalten.

Welches von Seiten der k. k. Polizei Direktion zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

In Erkrankung des k. k. Polizei Direktors
Smidowicz.

W wykonaniu Reskryptu C. K. Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 6 grudnia b. r. do No. 8164 wydanego, odbywać się będzie w Domu pod L. 58 w Gminie 10 w Mieście Żydowskiém przy ulicy Szerokiej położonym, sprzedaż publiczna zajętych w drodze Sekwestracyjnéj ruchomości jakoto: Kanapy, Krzeseł, Odzieży, Bielizny i. t. p. sprzętów domowych, na którą chęć kupna mający w dniu 4 Stycznia 1848 r. o godzinie 9 rannéj w miejscu wyżéj oznaczonym zgromadzić się zechcą.

Kraków dnia 28 Grudnia 1847 r.

Margasiński.
z Ces. Król. Wydz. Spr. Wew. do Sekwestracyi wydelegowany.